

Nederland weer even de beste

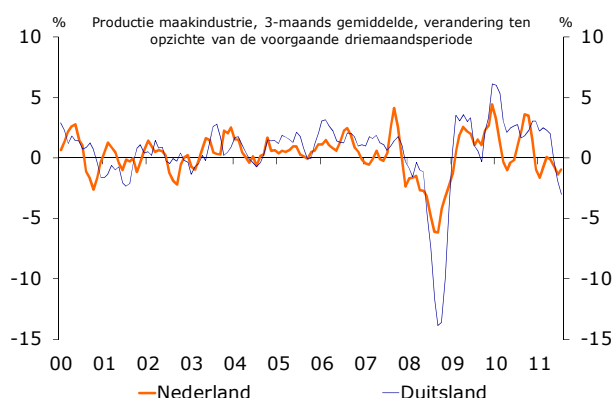
Nederland was weer even het beste jongetje van de klas. In de afgelopen maanden werd soms met scheve ogen naar onze oosterburen gekeken. De Duitse economie groeide harder dan de Nederlandse en dat kwam vooral door de sterke groei van de industriële productie daar. Maar in december daalde de productie in de Duitse maakindustrie onverwacht sterk, terwijl die in Nederland juist groeide.

In december 2011 produceerde de Nederlandse maakindustrie 1,7% meer dan een maand eerder en ten opzichte van december 2010 was het productievolume 1,5% groter. Omdat de maandcijfers een nogal grillig verloop kennen, laat figuur 1 de ontwikkeling zien van de gemiddelde productie in de afgelopen drie maanden ten opzichte van de voorgaande driemaands periode (het momentum). In de periode oktober-december was de industriële productie 1% lager dan in de periode juli-september. Wel verbeterde het momentum ten opzichte van de voorgaande driemaands periode.

De productiegroei was aanmerkelijk lager in 2011 dan in 2010. In het afgelopen jaar lag het productievolume gemiddeld 3% hoger dan een jaar eerder. In 2010 bedroeg de groei ten opzichte van 2009 ruim het dubbele: 6,4%. Die groei staat in schril contrast met de groei bij onze oosterburen. In Duitsland was het productievolume in 2011 ruim 9% hoger dan in 2010. Ook daar was sprake van een groeivertraging (in 2010 was het productievolume gemiddeld 11,5% hoger dan een jaar eerder), maar die was veel minder sterk dan in ons land. De Duitse industrie profiteerde vooral van de sterke groei in opkomende economieën, terwijl de Nederlandse exporteurs het veel meer van de groei in andere Europese landen moeten hebben.

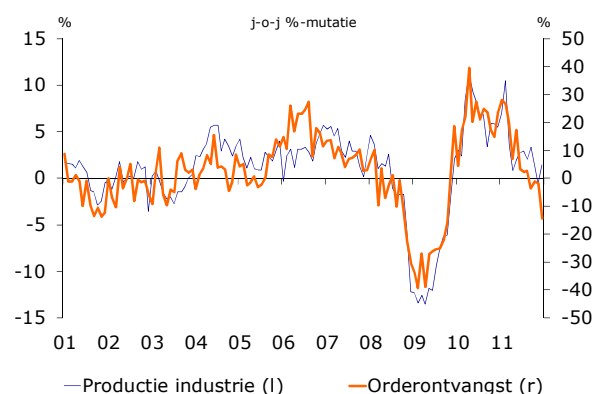
In december daalde de Duitse productie echter onverwacht sterk. Het productievolume was bijna 3% lager dan in november. Ten opzichte van december 2010 groeide de productie nog wel, met 1%. Maar die groei was veel kleiner dan in de maanden daarvoor. Ook het momentum verslechterde aanzienlijk en kwam in december uit op -3%. Nederland was dus weer even het beste jongetje van de klas. Het is maar de vraag of Nederland de Duitsers ook in de komende maanden voor kan blijven, in termen van productiegroei. De sector kreeg in december ruim 14% minder orders dan in dezelfde maand een jaar eerder. In heel 2011 kreeg de industrie nog gemiddeld ruim 7% meer orders te verwerken dan in 2010 (figuur 2). In de Duitse industrie namen de orders in december met zo'n 1% toe ten opzichte van december 2010. Ook andere vooruitlopende indicatoren wijzen op een gunstigere ontwikkeling van de Duitse economie ten opzichte van de Nederlandse. Bovendien zijn de groeivoorzichten voor landen buiten de eurozone gunstiger dan die in de eurolanden.

Figuur 1: Productie Duitsland daalt onverwacht

Bron: Reuters EcoWin

Figuur 2: Orderontvangst daalt fors

Bron: CBS

Nederland weer even de beste

Rabobank

Rabobank Kennis en Economisch Onderzoek

	Tel.	E-mail:
<u>Chef econoom</u>		
Wim Boonstra	66617	W.W.Boonstra@rn.rabobank.nl
<u>Internationaal Economisch Onderzoek</u>		
Allard Bruinshoofd*	63272	W.A.Bruinshoofd@rn.rabobank.nl
Macro		
Shahin Kamalodin	31106	S.A.Kamalodin@rn.rabobank.nl
Tim Legierse	62677	T.Legierse@rn.rabobank.nl
Michiel Verduijn	30522	M.P.Verduijn@rn.rabobank.nl
Landenrisico		
Erwin Blaauw	62648	E.R.Blaauw@rn.rabobank.nl
Fabian Briegel	64053	F.Briegel@rn.rabobank.nl
Jeroen van IJzerloo*	62406	J.IJzerloo@rn.rabobank.nl
Herwin Loman	31105	H.Loman@rn.rabobank.nl
Reintje Maasdam	31403	R.Maasdam@rn.rabobank.nl
Ashwin Matabadal	61601	A.R.K.Matabadal@rn.rabobank.nl
Reinier Meijer	31568	R.Meijer@rn.rabobank.nl
Anouk Ruhaak	64860	A.N.Ruhaak@rn.rabobank.nl
<u>Nationaal Economisch Onderzoek</u>		
Hans Stegeman*	31407	H.W.Stegeman@rn.rabobank.nl
Macro		
Ruth van de Belt	60143	R.Belt@rn.rabobank.nl
Maarten van der Molen	64214	M.T.Molen@rn.rabobank.nl
Danijela Piljic	31104	D.Piljic@rn.rabobank.nl
Anke Struijs	31408	A.C.A.Struijs@rn.rabobank.nl
Theo Smid	67599	T.H.Smid@rn.rabobank.nl
Paul de Vries	30172	Vries.P@rn.rabobank.nl
Regionaal		
Rogier Aalders	31393	R.Aalders@rn.rabobank.nl
Cynthia Briesen	31411	C.C.Briesen@rn.rabobank.nl
Frits Oevering	64439	F.J.Oevering@rn.rabobank.nl
Anouk Smeltink-Mensen	66404	A.H.H.M.Smeltink@rn.rabobank.nl
Willem van der Velden*	62478	W.Velden@rn.rabobank.nl
<u>Financiële Sector Onderzoek</u>		
Yvette Jorissen	64931	Y.M.Jorissen@rn.rabobank.nl
Dick Scherjon	31405	D.P.Scherjon@rn.rabobank.nl
August Sjauw-Koen-Fa	31406	A.R.Sjauw@rn.rabobank.nl
Nicole Smolders	79108	N.M.P.Smolders@rn.rabobank.nl
Leontine Treur	67084	L.Treur@rn.rabobank.nl
Bouke de Vries*	61195	Y.B.Vries@rn.rabobank.nl

+31 30 21

*Hoofd

Kennis en Economisch Onderzoek
www.rabobank.com/economie

7 februari 2012